

Vestbjerg d. 8. december 2023

Til
Envidan
Att.: Marie Brandt Blæsild

Udtalelse vedr. arkæologiske interesser i forbindelse med planer om hydrologiprojekt tæt ved St. Blåkilde i Villestrup Ådal

Nordjyske Museer skal hermed gøre opmærksom på, at anlægsarbejde i det aktuelle planområde potentielt kan beskadige forhistoriske anlægsspor af væsentlige arkæologiske interesse.

Fig. 1. Ortofoto med planområdet (Turkis skygge) og registrerede fund og fortidsminder i nærområdet – Rød ramme = agersystem (ældre jernalder); Blå prik = jernaldergrav og sort prik = gravhøj.

Det planlagte projekt omfatter et knap 40 ha stort areal beliggende i engområderne mellem Glenstrup og Glenstrup Sø. I Glenstrup har der ligget et kloster i middelalderen. I 1890 har Nationalmuseet registreret spor efter en dæmning og en dam, som sandsynligvis har hørt til klosteret. Disse anlæg ligger i projektarealets sydvestlige hjørne (140604-50 på fig. 1). På overgangen mellem det højere liggende terræn mod syd og det flade forland mod nord ligger/har ligget flere kilder, mod syd og sydvest Torekilde og Mariekilde, ligesom der ligger flere kilder længere mod øst. Det er meget muligt, at flere af kilderne er gamle og måske med en funktion som helligkilder.

På historiske kort (De Høje Målebordsblade) er der anført tørvegravning på arealet. Sådan tørvegravningspraksis kan gå langt tilbage i tid. I jernalderen ses en sammenhæng mellem tørvegravning og rituelle handlinger. Således kan der i tørvegrave være offerfund.

Glenstrup Odde udgør det nordligste af projektområdet, og er et prominent sted ved Glenstrup Sø. På Gettrup Odde på søens nordside er der fundet resterne af en stenalderboplads (140709-61). Også området omkring Glenstrup Odde kan have været brugt til bosættelse i stenalderen.

Der er altså risiko for at påtræffe jordfaste fortidsminder fra meget forskellige perioder ved anlægsarbejde i projektarealet. De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Museet skal derfor opfordre til, at der udføres en arkæologisk forundersøgelse i form af overvågning af gravearbejder i forbindelse med etablering af vadesteder, genopretning af kildevæld og etablering af nyt åforløb og vandhuller samt evt. yderligere gravearbejder.

Hvis I har spørgsmål til ovenstående, er I meget velkomne til at skrive eller ringe til mig.

Med venlig hilsen

Karen Povlsen
Museumsinspektør
Arkæolog, cand.mag.
Nordjyske Museer
Tlf: 25197438
E-mail: karen.povlsen@aalborg.dk